Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om begrænsning af kuldioxidemissionen gennem en forbedring af energieffektiviteten (forslaget forelægges som led i SAVE-programmet) [1]

(93/C 19/33)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 16. juli 1992 under henvisning til EØF-Traktatens artikel 130 S at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Energi, Kernekraft og Forskning, som udpegede Paul Flum til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 30. oktober 1992.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 301. plenarforsamling, mødet den 25. november 1992, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Den 26. juli 1992 forelagde Kommissionen et forslag til Rådets direktiv om begrænsning af kuldioxidemissionen gennem en forbedring af energieffektiviteten (SAVE-programmet) [1]. Ødselhed med naturlige energiressourcer, især i industrilandene (økonomiens inputside) og de dermed direkte og indirekte forbundne miljøbelastninger (økonomiens output-side), gør et program til forbedring af energieffektiviteten påkrævet. Der udtrykkes derfor principielt stor tilfredshed med Kommissionens forslag til direktiv, som er et skridt i den rigtige retning.

2. Direktivets indhold

2.1. Da priserne på verdens energimarkeder påvirkes af en lang række faktorer og ikke afspejler nogen potentiel knaphed på energiressourcer, svigter markedsmekanismen, for så vidt som prisen ikke kan bruges som styringsinstrument til at tilvejebringe incitamenter til energibesparelser på kort eller mellemlang sigt. Der er derfor behov for et sæt foranstaltninger til fremme af energieffektiviteten og til nedbringelse af CO_2-emissioner. Hermed ydes der et vigtigt bidrag til at skåne miljøet.

2.2. Det foreliggende direktivforslag skal ses på denne baggrund. Det fremlægges som led i SAVE-programmet, som blev indledt i 1991 med en løbetid på fem år, og som skal bistå medlemsstaterne med at videreudvikle og koordinere deres egne programmer med sigte på en mere effektiv energiudnyttelse. SAVE-programmet [2] er selv et led i andre af EF's energispareforanstaltninger.

3. Direktivets hovedpunkter

3.1. For at opfylde målsætningen om at stabilisere CO_2-emissionen foreslås der under henvisning til Traktatens artikel 130 R en pakke på syv foranstaltninger som led i en politik til forbedring af energieffektiviteten:

— energisyn af bygninger,

— fakturering af udgifter til opvarmning, luftkonditionering og varmt brugsvand på grundlag af det faktiske forbrug,

— fremme af tredjepartsfinansiering af investeringer i energibesparelser i den offentlige sektor,

— varmeisolering af nye bygninger,

— periodisk kedeleftersyn,

— periodisk bilsyn,

— energisyn af virksomheder.

3.2. Programmet omfatter ikke kraftværker, som falder ind under særskilte EF-forsknings- og demonstrationsprojekter.

4. Særlige bemærkninger til direktivforslagets begrundelse

4.1. Til indledningen i begrundelsen skal tilføjes, at de energibetingede CO_2-emissioner i Forbundsrepublikken Tyskland fra 1987, som er referenceår for de energipolitiske overvejelser på nationalt plan, og indtil 1991 faldt med ca. 9 %; dette til trods for, at der i samme tidsrum var en lille stigning i CO_2-emissionerne fra anvendelsen af råolie og naturgas. I direktivforslaget kommer man ind på mulighederne for at gå over fra ét fossilt brændstof til et andet, men undlader i denne sammenhæng at tage højde for spørgsmålene omkring forsyningssikkerhed, om hvor langt de forskellige fossi-

[1] EFT nr. C 179 af 16. 7. 1992, s. 8.
[2] EFT nr. L 307 af 8. 11. 1991.

le energikilder rækker samt muligheden af, at kuldioxidproblemet afløses af et methanproblem. Endelig skal det bemærkes, at der i de kommende år, alene som følge af tilpasningsforanstaltninger, vil blive tale om et ikke ubetydeligt fald i CO_2-emissionerne ved brugen af kul (første rapport fra den tyske forbundsdags undersøgelsesudvalg »Beskyttelse af jordens atmosfære«, Drucksache 12-2400 af 31. marts 1992).

4.2. Kommissionen skønner, at det ved en rettidig og fuldstændig gennemførelse af SAVE-programmet vil være muligt at reducere væksten i CO_2-emissionerne med ca. 3 %, nemlig fra mindst 12 % til 9 %; dette skøn kræver en nærmere belysning.

4.3. Det er også interessant at se nærmere på, hvor meget en besparelse på 3 % udgør i en global sammenhæng. I 1986 androg CO_2-emissionerne i EF, inklusive det tidligere DDR, i henhold til den afsluttende rapport fra undersøgelsesudvalget »Foranstaltninger til beskyttelse af jordens atmosfære« 3,187 milliarder ton. Dette tal svarer til 15,9 % af verdens samlede CO_2-emissioner fra energiudnyttelse på 20,055 milliarder ton En besparelse på 3 % i EF svarer således til 95,61 millioner ton og ser umiddelbart ud af meget. I forhold til emissionerne på verdensplan er der dog kun tale om en andel på 0,48 %.

4.4. IPCC (Intergovernmentel Panel on Climate Change) er nået til det resultat, at en stabilisering af koncentrationen af drivhusgasser på 1990-niveauet kræver emissionsnedsættelser, som på verdensplan skal udgøre mindst 60 % for kuldioxid, 75-100 % for fuldt halogenerede CFC'er, 15-20 % for metan og 70-80 % for dinitrogenoxid; set på denne baggrund er 0,48 % utilstrækkeligt. Tallet må formodes at være helt ude af proportion med de tilknyttede samfundsøkonomiske og beskæftigelsespolitiske omkostninger, som slet ikke nævnes i direktivforslaget. Direktivforslaget er et led i en samlet indsats til nedbringelse af CO_2-emissionerne; i denne sammenhæng er man imidlertid også nødt til at se på de enkelte værdier, som helhedsbilledet består af.

4.5. Subsidiaritetsprincippet fremdrages med rette i forbindelse med foranstaltningernes gennemførelse. Man må imidlertid sørge for, at der ikke afviges fra dette princip, når der tages de første skridt til en EF-indsats.

5. Generelle bemærkninger

5.1. Kommissionens forslag om at begrænse kuldioxidemissionerne ved at forbedre energieffektiviteten anses principielt for positivt, og der udtrykkes tilfredshed med forslaget. Forslaget er et særdeles relevant energi- og miljøpolitisk bidrag. I første række udgør det et godt springbræt til en EF-energisparestrategi. Det indgår i nogle af EF's omfattende energipolitiske foranstaltninger, som har følgende målsætninger: energibesparelse, miljøbeskyttelse, ressourcebevarelse.

5.2. Problemstillingen og nogle af direktivets punkter kan uddybes nærmere i visse henseender. ØSU ønsker med sine henstillinger og forslag at yde sit bidrag til at forbedre direktivets gennemførelse i praksis.

5.3. Direktivforslaget bygger på i alt syv foranstaltninger, som medlemsstaterne skal være opmærksomme på i deres energisparepolitik og sætte i værk på nationalt plan. Det anses for positivt, at man fastlægger foranstaltningernes indhold, mens gennemførelsen overlades til medlemsstaterne.

5.4. Med hensyn til de foreslåede foranstaltninger er der allerede taget mange vigtige skridt både i EF og i medlemsstaterne. I en række medlemsstater findes der allerede strenge regler om f.eks. varmeisolering, kedeleftersyn samt periodiske bilsyn af hensyn til et optimalt energiforbrug og nedbringelse af emissionen af forurenende stoffer.

5.5. Et vigtigt kriterium ved foranstaltningernes gennemførelse vedrører teknologiens stade. Det bør sikres, at teknologien ikke fastlåses, men videreudvikles. Man bør sørge for sammenlignelighed mellem medlemsstaternes afprøvningsanlæg og prøvemetoder.

5.6. ØSU havde gerne set, at man i dette direktiv også havde medtaget erfaringerne og konklusionerne fra forsknings- og demonstrationsprojekterne for kraftværker og disses miljøskånende virkninger.

5.7. Den informationsudveksling mellem medlemsstaterne indbyrdes, som allerede er forudsat i SAVE-programmet, er vigtig af effektivitetshensyn.

5.8. I energiforsyningen kan der ikke ses bort fra lokale ressourcer. Afhængigheden af import fra tredjelande bliver ikke mindre af, at der arbejdes mod et indre marked for energi. Ny teknik gør det muligt at anvende f.eks. kul uden at belaste miljøet. Således benytter 90 % af brun- og stenkulskraftværkerne i Tyskland sådanne nye teknikker. De resterende 10 % kraftværker nedlukkes inden udgangen af 1993.

5.9. Det må sikres, at foranstaltningerne ikke forringer virksomhedernes konkurrenceevne. Man er derfor

nødt til at sørge for, at de opstillede programpunkter gennemføres på samme niveau i alle medlemslande.

5.10. Medlemsstaterne har pligt til at give Kommissionen følgende to typer oplysninger:

— De skal meddele Kommissionen den nøjagtige ordlyd af de nationale retsforskrifter, som er en følge af direktivets optagelse i national lovgivning.

— De skal hvert andet år aflægge beretning til Kommissionen om direktivets gennemførelse.

6. Særlige bemærkninger til de enkelte artikler

6.1. *Artikel 2 (energiattest for bygninger)*

6.1.1. Der udtrykkes principielt tilfredshed med Kommissionens forslag til energiattest.

6.1.2. De foreslåede undtagelser (i den danske udgave benyttes ordet »tilpasninger«) bør defineres således, at fejlagtige fortolkninger, der lægger op til misbrug, udelukkes.

6.1.3. For offentligt ejede bygninger skal der gradvis indføres energiattester for mindst 5 % af det eksisterende antal bygninger pr. år; dette forslag er ikke acceptabelt. Netop det offentlige bør gå i spidsen og vise et godt eksempel. Særbehandling af private boliger og erhvervsejendomme er derfor heller ikke berettiget.

6.2. *Artikel 3*

6.2.1. I de tilfælde, hvor ejer og lejer ikke er én og samme person, vil det næppe kunne undgås, at energispareinvesteringer løber ind i vanskeligheder.

6.2.2. Der bør derfor tilvejebringes rammevilkår, som gør det muligt at rydde disse vanskeligheder af vejen. Der kunne f.eks. indføres særlige afskrivninger for ejere og særlige tilskud til socialt svagt stillede lejere, som ikke vil kunne klare at få energispareudgifter lagt oven i huslejen.

6.2.3. Ved fastlæggelsen af energiudgifter bør der også tages hensyn til boligens beliggenhed.

6.2.4. ØSU går ud fra, at medlemsstaterne tager hensyn til de særlige forhold i de enkelte bygninger, samt til mulige undtagelser.

6.3. *Artikel 4*

6.3.1. Den foreslåede tredjepartsfinansiering er et vigtigt led i direktivets gennemførelse. Det må behørigt påvises, at der er benyttet tredjepartsfinansiering. Det må ligeledes sikres, at man i tilfælde af tredjepartsfinansiering kun tillader, at arbejdet udføres i samlet entreprise — hvilket er normen — såfremt dette ikke resulterer i større omkostninger, end hvis arbejdet var udført i delentrepriser, ligesom det må være en forudsætning, at små og mellemstore virksomheder ikke forfordeles. ØSU henviser i denne forbindelse til direktivet om offentlige indkøb [1].

6.4. *Artikel 5*

6.4.1. De foranstaltninger, som medlemsstaterne skal træffe vedrørende varmeisolering af nye bygninger, bør udformes så effektivt så muligt, ved at medlemsstaterne udveksler relevante erfaringer. Det bør overvejes, i hvilken udstrækning Kommissionen kan bistå medlemsstaterne med relevante tekniske oplysninger og målrettet forskning. Her bør man også være opmærksom på de erfaringer, som allerede er høstet i medlemsstaterne.

6.4.2. Resultaterne bør også bruges til at forbedre varmeudnyttelsen i samtlige eksisterende bygninger. Det må efter ØSU's mening sikres, at der til isoleringsarbejder kun benyttes materialer, som ikke frembyder sundhedsfare.

6.5. *Artikel 6 og 7*

6.5.1. I forbindelse med det regelmæssige eftersyn af varmeanlæg og motorkøretøjer af hensyn til et optimalt energiforbrug og begrænsning af forurenende emissioner, bør der tilstræbes en høj standard, således som tilfældet allerede er i flere medlemsstater i kraft af særlig lovgivning og i kraft af EF-normer.

6.5.2. Disse eftersyn skal gennemføres på et højt teknisk niveau, og der skal benyttes sammenlignelige afprøvningsanlæg og prøvemetoder, ligesom de relevante bestemmelser om emissionsbegrænsning skal overholdes.

6.5.3. Kommissionen bør se nærmere på, hvilke midler der kan tages i anvendelse, hvis medlemsstaterne ikke gennemfører direktivet i tilstrækkeligt omfang. Denne bemærkning gælder principielt set for hele direktivet.

6.6. *Artikel 8*

6.6.1. ØSU bakker stærkt op om Kommissionens bestræbelser på også at inddrage industrivirksomheder i energispareforanstaltningerne ved hjælp af energisyn. Hvis sådanne energisyn skal være ensartede og sammenlignelige, er det en forudsætning, at der opstilles en ramme for energisyn, som samtlige medlemsstater skal henholde sig til. Det bemærkes, at der også opereres med energisyn i forordningsforslaget om miljørevision [2].

[1] EFT nr. L 297 af 29. 10. 1990.
[2] EFT nr. C 76 af 27. 3. 1992.

6.7. *Artikel 9 og 10*

6.7.1. Der udtrykkes tilfredshed med, at man først efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg vil drage konklusioner af den beretning, som hvert andet år skal aflægges om direktivets gennemførelse.

6.7.2. Med denne fremgangsmåde sikres det, at nødvendige tilpasninger af direktivet til miljøkravene kan foretages i god tid.

6.7.3. ØSU giver specielt udtryk for tilfredshed med Kommissionens forslag om at lade ændringer af direktivet foretage med kvalificeret flertal.

6.8. *Artikel 11 og 12*

6.8.1. Direktivet bør vedtages snarest muligt, da det er et vigtigt skridt i retning af miljøforbedring.

Bryssel, den 25. november 1992.

Susanne TIEMANN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg